DINA ZOLDNERE

◆ LAIKA ČŪSKAS PAVĒLNIECE ◆

UROBOROSS

821.174-31
Zo 330

Natālijas Kugajevskas vāka dizains

Vāka noformējumam izmantotas fotogrāfijas no
zacariasdamata/depositphotos.com
mcgphoto/depositphotos.com
ufabizphoto/depositphotos.com
Vrabelpeter1/depositphotos.com
NeroRosso/shutterstock.com

Dinas Zoldneres ilustrācijas

Dina Zoldnere
LAIKA ČŪSKAS PAVĒLNIECE
II daļa
UROBOROSS

Apgāda Zvaigzne ABC vadītāja *Vija Kilbloka*
Projekta vadītāja *Bārbala Simsone*
Redaktore *Anda Ogriņa*
Korektores *Evija Stikute, Agnese Rūtena*
Mākslinieciskā redaktore *Inguna Kļava Švanka*

Apgāds Zvaigzne ABC, SIA,
K. Valdemāra ielā 6, Rīgā, LV-1010.
Red. nr. L-4312.
Jelgavas tipogrāfija

Šis ir ar autortiesībām aizsargāts darbs. Darba reproducēšana
vai jebkāda cita neatļauta izmantošana ir autortiesību pārkāpums.
Par autortiesību pārkāpšanu ir paredzēta atbildība Krimināllikuma 148. pantā.

© Dina Zoldnere, 2024
© Literārā apdare, izdevums, mākslinieciskais noformējums,
Apgāds Zvaigzne ABC, 2024
ISBN 978-9934-32-425-3

LIDOSTĀ

Tradicionālais puteņu mēnesis februāris šogad iesākās ar diezgan pavasarīgiem laikapstākļiem. Dienās spīdēja saule, kausēdama sniegu, bet naktīs sals to sasaldēja lāstekās. Tās kā rotājumi cakojās gar visiem jumtiem. Ziema atkāpās saules priekšā, raudādama lāsteku asaras. Arī milzīgās lidostas jumts nebija izņēmums. Te ik pa brīdim uzmirdzēja kāda krītoša pilīte, lai pēc mirkļa jau sašķīstu uz dubļainā asfalta. Tik ilgs vien bija sīkās lāses mūžs – pāris sekundēs novizēt visās varavīksnes krāsās.

Lidostas uzgaidāmajā zālē sēdēja trīs cilvēki. Patiesībā ar viņiem bija vēl ceturtā persona, bet tā ik pa brīdim pagāja malā, pievērsdamās savam telefonam. Šķita, ka telefona zvanus šķir labi ja minūte, tāpēc starplaikos sieviete pat neizņēma vienu austiņu. Atlika viņai novērsties, lai atbildētu uz nākamo zvanu, kā trīs pārējie tūlīt sabāza galvas kopā, atsākdami pārtraukto sarunu. Visiem trim līdzi bija bagāža, acīmredzot viņi grasījās doties kādā tālākā ceļojumā, bet persona, kura nepārtraukti atbildēja uz zvaniem, bija atnākusi viņus pavadīt un vienīgā no kompānijas izskatījās pilnīgi normāla. Par pārējiem gan to nevarētu teikt. Jau katrs par sevi tie šķita neparasti, bet visi kopā likās tik nesaderīgi,

ka neviļus izraisīja jautājumu: kas vieno tik atšķirīgus cilvēkus? Katrā no trijotnes jautās kāds neizskaidrojams un izaicinošs kontrasts, kāda kaitinoša savdabība. Viņi neizskatījās tādi, kādiem pieņemts būt viņu vecumā.

Vecākā bija stalta kundze ap septiņdesmit, kas šķita nokļuvusi mūsdienās no cita gadsimta, bet nosaukt sievieti par tanti vai lietot kādu citu tautā ierastu senioru apzīmējumu nekādi nevarēja. Neraugoties uz acīm redzamo vecumu, kundze bija dāma no galvas līdz kājām, un viņas slaidais viduklis, taisnā mugura un pilnīgās krūtis joprojām piesaistīja vīriešu skatienus. Miniatūrais, graciozais augums bija ietērpts ekstravaganta fasona retro stila drānās. Smalkas, tamborētas mežģīnes spraucās ārā no kobaltzilā mēteļa apkakles. Platās piedurknes bija izrotātas ar izšuvumiem, bet, mētelim paveroties, varēja redzēt, ka tas ir izoderēts ar rudām vāverādām. Kundze valkāja gaišus ādas cimdus, tie šķita tik nevainojami tīri, it kā sieviete tos mainītu katru pusstundu. Sirmie, kuplie mati bija mākslinieciski saveidoti uz augšu, bet perfekto kompozīciju vainagoja sazin kā uz galvas uztupusi kažokādas cepurīte, kas rotāja lepno galvu un akcentēja seju, kura pauda stingrību un gudrību.

Otrais pēc vecuma bija garš, kalsns vīrietis vidējos gados ar nedaudz uzrautiem pleciem. Viņš izskatījās tik nesavākts un izklaidīgs, ka šķita spējīgs aizmirst pats savu vārdu. Domas viņa galvā šaudījās reibinošos augstumos, cita pēc citas dzima dižas idejas, tāpēc praktiskām un ikdienišķām lietām atlika ļoti maz vietas. Vīrietis ik pa brīdim nervozi pārmeta kāju pār

kāju, rokas te izņēma, te atkal ielika kabatā kaut kādus pierakstus. Būdams tuvredzīgs, viņš bieži noņēma brilles, bez kādas vajadzības tīrīdams tās ar kabatlakatu, bet, sācis sarunu, varēja pēkšņi aprauties pusvārdā un sastingušu skatienu kādu laiku klusēt, veroties tālē neko neredzošām acīm. Ģērbies vīrietis bija uzkrītoši nesaskaņoti. Likās, ka uzvilcis to, kas gadījies pa rokai. Lai arī drānas bija tīras un labas kvalitātes, tās izskatījās pārāk novalkātas. Radās iespaids, ka kungam patīk vilkt vienu un to pašu apģērbu līdz tā pilnīgai izjukšanai. Uzmanīgs vērotājs varēja pat saskatīt, ka zeķes, lai gan ļoti līdzīgas, tomēr bija katra no cita pāra.

Trešā ceļabiedrene bija jauna, skaista meitene, lai gan sazīmēt būtnē meiteni varēja tikai pēc rūpīgas ieskatīšanās. Viņas tēls bija kā speciāli veidots bez dzimumu raksturojošām pazīmēm vai tā, ko vairums par tādām uzskata. Bālā, šaurā seja ar īsajiem, gaišajiem matiem, nepacietībā kvēli mirdzošās zilās acis neiespējami un savādi traģiski kontrastēja ar vienkāršo, vīrišķīgo apģērbu. Meitenes vaibstos jautās neremdināmu ilgu un skumju pēdas, bet acis tiecās ielūkoties dziļāk, nekā cilvēkiem gribētos. Šķita, ka viņas ciešais skatiens spēj uztvert cilvēka aiz ikdienas maskas slēpto būtību. Meitene valkāja masīvus, īsus zābakus, pusmēteli ar kapuci bez kādām dekoratīvām detaļām vai rotājumiem un rupja auduma bikses. Saģērbusies tik neuzkrītoši, viņa bija panākusi gluži pretēju efektu. Tumšpelēkā apģērba absolūtais askētisms raibajā cilvēku pūlī izskatījās ultramoderns, un visi gribot negribot uz viņu blenza.

Tomēr vairāk par visu uzgaidāmās telpas ļaudis mulsināja trijotnes acīm redzamais noslēpums. Jo tas, ka kompānijai ir noslēpums, bija skaidrs pēc aizrautīgās un brīžiem pat niknās sarunas. Mūslaikos cilvēki tikpat kā nemēdz sarunāties, bet šie trīs runāja vienā laidā. Vairāk par abiem pārējiem sarunu ņēma pie sirds trauslā meitene. Viņa šķita kā sausa pagale, kas acumirklī gatava uzliesmot. Klusā sačukstēšanās, daudznozīmīgie skatieni, mēmie galvas mājieni tik ļoti dūrās cilvēkiem acīs, ka drīz visi, novērsušies no saviem telefoniem, cits – nekaunīgi un atklāti, cits – paslepšus, lūkojās trijotnē kā teātra izrādē.

– Doroteja, – dāma uzrunāja meiteni klusā balsī, – tev jāsaprot, ka tie ir viduslaiki. Cilvēki tur nespriež, kā mēs šodien teiktu, loģiski. Viņi gatavi itin visam atrast mistisku izskaidrojumu. Jābūt ļoti uzmanīgai, jo visus, kas pielieto veselo saprātu, inkvizīcija ātri vien var apsūdzēt ķecerībā.

– Ne jau Akvitānijā, – garais vīrietis iejaucās.

– Ak, Evarda kungs, ko mēs šodien zinām par tādu Akvitāniju! – dāma atmeta ar roku. – Viss ir aizgājis nebūtībā.

– Tuta, tu pati vēl nesen teici, ka jādzīvo ar pilnu jaudu, – Doroteja uzbudināti, kā aizstāvēdamās, vērsās pie dāmas. – Tu teici, ka nedrīkst ierauties čaulā kā gliemezis, bet visu laiku biedē mani ar grūtībām.

– Jā, mīļā, – smagi nopūtusies, Tuta atbildēja. – Kaut es varētu doties tev līdzi!

– Diez vai mūsu padomi Dorotejai līdzēs. Nevaram paredzēt visas situācijas, kurās viņa nokļūs. Vislabāk

ir saglabāt vēsu prātu un rīkoties pēc apstākļiem, – Evarda kungs teica.

– Pēc apstākļiem? – sieviete, kura nemitīgi runāja pa telefonu, pienākusi atkārtoja pēdējo frāzi, vaicājoši lūkodamās uz pārējiem.

– Jā, pēc apstākļiem, – Tuta piekrītoši pamāja. – Evarda kungs domāja tālāko maršrutu, kuru izvēlēsimies pēc apstākļiem. Sāksim ar Francijas dienvidiem, Vidusjūras piekrasti, un tad jau redzēs.

Tuta nenoteikti pameta apkārt ar roku. Visiem trim bija skaidrs, ka iesaistīt noslēpumā Dorotejas māti nedrīkst un viņai kaut ko paskaidrot nav iespējams. Tutu pārsteidza vieglums, ar kādu viņa spēja izlikties, pat melot. Vai tiešām viņa bija sevi tik slikti pazinusi? Tomēr Dorotejas mamma nebija tik aprobežota, lai nemanītu, ka trijotne, viņai tuvojoties, ikreiz apklust.

– Es nudien neesmu pārliecināta, vai vajadzēja braukt tik tālu, – Dorotejas mammu atkal pārņēma bažas. – Nemaz nebūtu slikti paceļot tepat. Varējāt aizbraukt kaut vai uz Igauniju vai Lietuvu.

– Mammu, nesāc nu atkal! – Doroteja sašuta.

– Dorotejai taisnība, viss jau sen ir izrunāts. Mēs esam izlēmuši doties uz Franciju, arī Evarda kungs laipni piedāvājās mūs pavadīt. Senāk, Latvijas pirmās brīvvalsts laikā, inteliģenti ļaudis parasti veda savus bērnus apskatīt Eiropu, tā bija pieņemts! – Tuta teica, pieminēdama, viņasprāt, dzelžainus argumentus, bet Dorotejas māte neticīgi uzmeta skatienu Evarda kungam.

Viņai šis izbijušais profesors šķita dīvains, ļoti dīvains.

Viņi taču negrasās aplaupīt kādu kultūrvēsturisku vietu, Dorotejas mamma domāja. *Divi pieauguši cilvēki, abi savulaik bijuši pedagogi.* Viņa bija par profesoru saklausījusies nepieņemamas lietas, bet Tuta allaž bijusi ļoti prātīga. Dorotejas mamma noskurinājās, it kā pēkšņi būtu sajutusi aukstumu.

Man nudien piemetusies paranoja!

– Vai tiešām vajadzēja? – viņa nedroši vērsās pie Dorotejas, norādīdama uz matiem. Meita kopš pagājušās vasaras bija stipri mainījusies – piepeši ieguvusi pašapziņu. No iepriekšējās klusās, padevīgās meitenes vairs nebija ne miņas, un apgrieztie mati darīja viņu pavisam svešādu. Neteikusi ne vārda, pat nepajautājusi mammas viedokli, Doroteja kādu dienu bija aizgājusi pie friziera un nogriezusi skaistos, garos matus, ar kuriem bija izskatījusies tik meitenīga, tik maiga. Tagad ar zēngalviņu un tādās drēbēs viņa šķita... Īsti nevarēja saprast – tā ir meitene vai zēns. Pieradusi dot meitai īsus, skaidrus norādījumus, mamma tagad neapjauta, kā ar viņu runāt, kā ietekmēt savu bērnu. Atkal iezvanījās telefons, likdams viņai kārtējo reizi paiet malā, bet trijotne kā pēc komandas atsāka sarunu.

– Kā tur bija ar to auskaru? – Evarda kungs negaidīti jautāja. – Kur tas palika?

– Auskars? – Doroteja pārjautāja.

– Jā. Nespēju saprast, kur tas ir. Līdzi uz Krētu neaizceļoja, bet arī šeit taču nepalika.

– Liekas, es redzēju tieši tādus auskarus Deijaniras kundzei, tiklīdz nokļuvu Krētā. Bet kāpēc jūs tagad par to jautājat?

– Ienāca prātā. Ē-ē... patiesībā mani jau sen nodarbina jautājums, kur auskars palika! – Evarda kungs pacilāti noteica.

– Vai tad nav interesanti uzzināt? Nekas taču nevar vienkārši izgaist, tātad, ja šeit auskara nav un tur tu ieradies tukšām rokām, kur tas palika? – Profesors skatījās uz ceļabiedrenēm, gaidīdams no viņām tādu pašu degsmi un ieinteresētību, bet abas dāmas, šķiet, viņu nesaprata.

– Lai paliek auskars, profesora kungs, tas ir noiets etaps, to mēs vairs nevaram dabūt, tāpēc jau man jāmeklē cits ceļš, – Doroteja izmeta.

– Jā, jā, auskars ceļošanai vairs neder, par to jau es arī runāju! Izrādās, otrreiz to pašu priekšmetu nevar izmantot. Nekādi nevar! Gals un sākums! – profesors dziļdomīgi noteica, izstiepdams gaisā pirkstu un izteiksmīgi zīmēdams cilpu. – Viss kaut kad sākas un kaut kad beidzas, izirst, saplīst vai sadalās... bet šis auskars! Padomājiet tik, tā eksistencei nav ne sākuma, ne beigu, tas ir iekļuvis cilpā – laika cilpā. Beidzot es varu atbildēt uz neatbildamo jautājumu par vistu un olu: kurš bija pirmais? Vista izdēja to olu, no kuras pati izšķīlās, lūk, ko es jums teikšu!

Profesors atkal lidinājās savas iztēles augstumos. Dažreiz Evarda kunga spēja pēkšņi uzsākt sarunu par citu tematu, turklāt tādu, ko viņš pats saprata, bet sarunu biedrs – ne, bija stipri kaitinoša.

– Nu... Dievs ar to cilpu un olām! Vai mēs varam pievērsties šodienai? – Tuta diezgan skarbi pārtrauca profesora prātojumus. – Vai mums ir kāds pieturpunkts, par ko varam būt puslīdz droši?

– Tikai viens, toties absolūti precīzs, – profesors zibenīgi pārsviedās no viena temata uz citu, nemaz neievērojis sarkasmu Tutas balsī. – 1244. gada 15. marts, Monsegīras cietoksnis. Tā ir pēdējā reize, kad tika redzēts Kauss.

Viņš pieklusināja balsi un izrunāja beidzamo vārdu tikai ar lūpām, bez skaņas.

– Pareizāk sakot, tā ir vienīgā reize, kad zinām par Kausa atrašanās datumu un vietu. Visi citi vēsturē pieminētie laiki un vietas ir tikai aptuveni minējumi. – Profesors savilka seju daudznozīmīgā grimasē.

– Dienu vēlāk, 16. martā, Monsegīras cietoksnis krita, to ieņēma pāvesta karaspēks. Pilnīgi iespējams, tieši Kausa dēļ, bet tas jau bija pazudis. Un, cik man zināms, Kausu tā arī nav izdevies atrast. Pēc cietokšņa krišanas nav nevienas, pat ne aptuvenas norādes, ka tas kaut kur būtu manīts. – Profesors māja ar galvu līdzi saviem vārdiem. – Manuprāt, šoreiz vissarežģītāk būs trāpīt īstajā laikā, nevis ielēkt stipri agrāk vai vēlāk. Tāpēc, jo tuvāk mēs būsim Monsegīras cietoksnim, jo lielākas cerības Dorotejai nokļūt pareizajā laikā.

UZ CEĻA

Doroteja attapās stāvam uz lauku ceļa. Apkārt, cik tālu vien varēja saredzēt, pletās zemi pauguri, vietām apauguši bieziem, tumšiem mežiem. Lēzenākās nokalnes klāja panīkuši lauki. Vietumis starp pelēkbrūnas zemes laukumiem vīdēja pa kādam spilgti zaļam asnam, taču mežā koku ēnā vēl pieturējās slapja sniega paliekas. Satupušas tuvākā pakalna virsotnē un apjoztas ar augstu baļķu žogu, slējās vairākas nomelnējušas, salmiem apjumtas būdeles. Dažviet paleju melnajā, izmīdītajā zampā ganījās pa aitai, bet citādi nemanīja nevienu dzīvu radību. Tomēr visā šajā drūmībā jautās pavasara dvesma. Mežmalā ceļa līkumā, kur stāvēja Doroteja, priecīgi un bezbēdīgi svilpoja strazds, kā atsaukdamies uz meitenes pacilāto noskaņojumu. Viņa bija nonākusi šeit no laika, kurā tāpat pavasara iestāšanās vairs nebija aiz kalniem. Atlaidusi vaļīgāk īsā mētelīša jostu un nometusi uz pleciem kapuci, Doroteja jau grasījās doties uz priekšu, cerēdama, ka gan jau ieraudzīs kādu, kuram pajautāt... Jā, bet ko īsti viņa grasījās jautāt?

Pēkšņi no meža ieloka iznira divi stāvi un steidzīgā, lēkājošā solī tuvojās meitenei. Dzīvi sarunādamies, nācēji viņu neredzēja, un Doroteja nolēma abus

pagaidīt. Pēc apģērba spriežot, tie varēja būt kādi ceļojoši mūki. Kādreiz baltam, tagad pelēkam, nodriskātam, garam paltrakam pa virsu bija uzmests melns, tikpat novazāts apmetnis ar kapuci. Uz muguras ceļiniekiem kūļājās neliels sainis, un, kad viņi pienāca tuvāk, Doroteja redzēja, ka abiem ir basas kājas. Tās bija sazilējušas no aukstuma un cietušas ne mazāk kā viņu apģērbs. Mūki centās pēc iespējas ātrāk atraut pēdas no aukstās zemes, tāpēc arī gaita pa gabalu šķita komiski. Abi skaļi runāja diezgan labi saprotamā franču valodā un Doroteju pamanīja vien tad, kad bija viņai gandrīz uzskrējuši virsū. Mūki strauji apstājās un blenza tā, it kā būtu sastapušies ar spoku. Svešādais apģērbs un neparastais izskats ceļiniekos viesa neizpratni un izbrīnu. Lai gan Doroteja bija centusies saģērbties pēc iespējas neitrālāk un vienkāršāk, viņa tik un tā raisīja aizdomas. Pirmais, ko Doroteja ievēroja, bija izbrīnā plati ieplestās vīriešu acis. Meitenei par lielu atvieglojumu, tās izrādījās brūnas, nevis zilas.

– Labdien! – Doroteja, cik spēdama optimistiski, noteica un laipni pasmaidīja. Taču mūki izbrīnījās vēl vairāk. Jau tā lielās ceļinieku acis iepletās vēl lielākas. Svešinieka balss viņiem šķita pārāk smalka, vairāk piemērota sievietei, bet apģērbs – bikses, kamzolis – un īsi apcirptie mati noteikti liecināja, ka viņu priekšā ir jauneklis.

– Dievs palīdz! – garākais un laikam vecākais no abiem beidzot atbildēja. – Vai tālu kungs ceļo? – viņš jautāja. – Pēc apģērba spriežot, neesi šejienietis. Un kur tavi pavadoņi?

Mūks neticīgi pavērās apkārt, kā cerēdams tūlīt ieraudzīt kādu iznākam no meža.

– Eju uz priekšu un nāku no tālienes, – Doroteja centās atbildēt vispārīgām frāzēm, lai nenodotu sevi un neatklātu, ka pašai nav skaidrs, kur un – galvenais – kurā laikā viņa atrodas. Pēc mūku valodas Doroteja sprieda, ka tiešām noturēta par puisi. Abu pētošās, glūnīgās acis un zīmīgā saskatīšanās meiteni darīja piesardzīgu. Kaut kas abiem bija aiz ādas, tāpēc, Doroteja sprieda, drošs paliek nedrošs, labāk viņiem it visā piebalsot.

Brīdi padomājusi, meitene, kā pašai šķita, pārliecinoši teica:

– Kamēr pārējie kravājās, es nedaudz atrāvos no saviem ceļabiedriem, viņi tūlīt būs klāt, panāks mani.

– Tad jau ceļabiedri būs zirgos, jo, kamēr nācām, nevienam nepagājām garām, – īsākais konstatēja un atkal saskatījās ar biedru.

– Tu, kungs, kā jau svešinieks, laikam nezini, cik bīstami mūsu pusē tādam jauneklim ceļot vienam, – vecākais noteica.

Abi nez kāpēc ieķiķinājās, bet jaunākais nemanot sāka virzīties viņai aiz muguras.

– Kāpēc bīstami? – Doroteja centās runāt braši un paturēt acīs abus svešiniekus.

– Maz kas var gadīties! Laupītāji, vilki, tāpat vakars nav tālu. Kur kungs domā pārlaist nakti? – vecākais ievirzīja sarunu lietišķā gultnē, droši vien lai iemidzinātu viņas modrību.

Doroteja vairākus soļus atkāpās, neļaudama otram mūkam sevi apiet. Spriedze pastiprinājās, visiem trim bija skaidrs, ka tas ir tikai laika jautājums, jo mūki jau bija nolēmuši uzbrukt. Doroteja sprieda, ka vajadzētu mesties bēgt. Viņa bija tukšām rokām, kājās bija zābaki, bet mūki – basi, atrauties no viņiem nevajadzētu būt grūti. Tikai mirklis šķīra viņus no atklāta uzbrukuma, kad negaidīti nāca palīdzība. No tā paša meža līkuma, kur iepriekš bija parādījušies mūki, iznira pajūgs vai drīzāk tāda kā māja uz riteņiem. Sīks, bet labi noaudzis zirdziņš vilka savādo uzparikti, otrs bija piesiets aizmugurē, bet mazs kumeliņš nebēdnīgi skraidelēja apkārt pajūgam. Sēdēdams uz bukas, ratus vadīja stalts, slaids vīrietis vidējos gados. Viņam bija laipna seja un vērīgs, gudrs skatiens. Izmantodama mūku apjukumu un minstināšanos, Doroteja metās uz ceļa, un vīrietis, strauji pievilcis grožus, apturēja zirgu tieši meitenei priekšā. Kumeliņš piespriņģoja viņai klāt, un Doroteja, neviļus pasmaidīdama, sabužināja tā mīkstās krēpes. Brīdi visi klusēdami lūkojās cits uz citu, līdz pēdīgi vīrietis ierunājās:

– Ak te tu esi!

Viņš vērsās pie Dorotejas, it kā pazītu viņu, un it bargi norāja: – Vai neteicu, lai gaidi un neej nekur viens?

– Paldies, cienītie, – viņš teica mūkiem, – ka parūpējāties par puisi. Viņš mums ir tāds bišķi jocīgs.

Vīrietis norādīja ar pirkstu uz galvu.

– Gaisagrābslis, brīžiem pats nezina, ko dara! Aši ratos! – viņš uzsauca Dorotejai.

Tomēr izskatījās, ka mūki nedomā tik viegli atkāpties; viņi draudīgi pavirzījās uz priekšu, un Doroteja pamanīja abiem apģērba krokās pazibam dzelzi. Pajūga vadītājs, arī to redzējis, nosvilpās. Otrpus pajūgmājiņai uz ceļa veikli izlēca vēl divi gari, plecīgi jaunieši. Abiem pie jostas karājās plati dunči. Viens uzsita Dorotejai knipi pa pakausi un iestūma meiteni ratos, bet otrs nosēdās blakus pajūga vadītājam. Doroteja pamanīja dusmas un vilšanos mūku sejās, tomēr uzsākt strīdu ar acīm redzamu pārspēku viņi neuzdrošinājās, tāpēc negribīgi atkāpās. Rati pabrauca abiem garām, atstādami viņus uz putekļainā ceļa nejauki blenžam nopakaļ.

– Gan tā Kunga roka aizsniegsies arī līdz jums! Redzēsim, cik ilgi jūs priecāsieties! – jaunākais mūks vēl uzsauca ratiem nopakaļ.

Nu Doroteja varēja pievērsties pajūgmājiņas pētīšanai. Būvei bija ar biezu audumu apvilkts koka karkass, abos sānos izgriezti mazi lodziņi, bet aizmugurē un priekšā sakrokoti auduma gabali veidoja aizkarus, kas bija atsieti malās kā ieeja, paverot skatienam ceļu uz abām pusēm. Māja bija pilna ar visāda lieluma saiņiem, pie sienām karājās pāris katlu, panna, krāsaini apģērbi un daži mūzikas instrumenti. Viens bija līdzīgs vijolei, cits – ģitārai, bet kokle izskatījās kā jau kokle. Uz saiņiem sēdēja dūšīga, vēl jauna un pēc skata jautra un enerģiska sieviete. Tiklīdz rati sāka kustēt, viņa norāva Doroteju sev līdzās, arī otrs puisis no priekšas ielīda atpakaļ mājā, un visi trīs nekautrēdamies ņēmās

aplūkot Doroteju, sarunādamies savā starpā, it kā viņas šeit nebūtu.

– Ko ar viņu darīsim? – druknākais no zēniem jautāja.

Neviens neatbildēja, visi skatījās uz sievieti, un Doroteja nosprieda, ka dūšīgā dāma šeit ir noteicēja.

– Ko citu, – brīdi pētījusi Doroteju, sieviete atbildēja, – iebrauksim Akvitānijā un palaidīsim, gan jau labie ļaudis parūpēsies par viņu.

– Es tikai nesaprotu, – pajūga vadītājs pār plecu jautāja, – kāpēc viņš runāja ar melnsvārčiem? No tiem tak vajadzēja bēgt pa gabalu, kaut vai slēpties mežā. Un ko viņiem no tāda nabaga puiša vispār vajadzēja?

– Tur jau tā lieta, – sieviete atbildēja, atkal cieši lūkodamās uz Doroteju. – Nez ko viņiem vajadzēja?

– Nezinu. – Doroteja paraustīja plecus, bet pārējie, pat pajūga vadītājs, salēcās, it kā negaidītu no viņas runāšanu.

– Vai tu viņiem kaut ko teici? – sieviete stingri noprasīja.

– Jā, gribēju pajautāt ceļu.

– Uz kurieni?

– Man jānokļūst Tulūzā vai Karkasonā, kaut kur pēc iespējas tuvāk Monsegīras apmetnei.

– Un ceļu pie labajiem ļaudīm tu prasīji melnsvārčiem? – Visi smējās, bet sieviete nogrozīja galvu. – Vai esi no debesīm nokritis. Nezini, kas notiek?

Doroteja klusēja, neapjauzdama, ko teikt.

– Paklau, – sieviete sacīja, – tev nav no mums jābaidās. Mēs neesam šejienieši, esam akvitānieši. Tev nav

mūsu priekšā jāizliekas par to, kas neesi. Pēc divām dienām būsim pāri robežai mūsu kunga Raimonda zemēs, un tur tev nekas nedraudēs. Tur tādiem kā tu nav no kā baidīties.

Iedrošinādama viņu, sieviete māja ar galvu.

– Tādiem kā es? – Doroteja pārjautāja.

– Nujā, ir jau dzirdēts, ka daža laba jaunava pārtaisoties par vīrieti, lai izmuktu no melnsvārčiem. Satikuši mēs gan nevienu tādu vēl neesam, bet cilvēki daudz ko melš. Varbūt kāda tādā veidā arī ir izglābusies, bet tev, mīļā, nebija nekādu izredžu.

– Kāpēc?

– Melnsvārči tak arī būs ko tādu dzirdējuši, un viņi nav muļķi, nemaz ar' nav. Par grēku atlaišanu un zeltu viņi gatavi darīt jebko. Par puisi tevi varētu noturēt vien no tālienes un tikai tad, ja tu nerunātu smalkā meitenes balsī un vienā laidā nesarktu. Ak, ko es te runāju, – sieviete enerģiski atmeta ar roku, – tavas acis! Tevi nodod tavs skatiens, tas brēktin brēc, ka esi meitene. Un arī drēbes vajadzētu nomainīt, ar savām tu pievērs pārāk daudz uzmanības. – Sieviete nopūtās. – Bet, kā jau teicu, drīz būsim Akvitānijā, tur neviens nemedī jaunavas. Neviens negrasās tās apsūdzēt burvestībā un dedzināt uz sārta. Tur tu varēsi piebiedroties kādam no labajiem ļaudīm, kas iet uz Monsegīru.

– Kas tie par labajiem ļaudīm?

– Nē, nudien! – Sieviete sasita plaukstas, un pārējie neizpratnē saskatījās. – Vai esi mucā augusi, pa spundi barota? Vai tavā zemē neviens neko nav dzirdējis par īstenajiem kristiešiem – labajiem ļaudīm? Tāpēc jau

mēs Akvitānijā jūtamies drošībā, īpaši šajos drūmajos laikos, tāpēc tur visi ir pārtikuši, skan mūzika un dzeja, tiek rīkoti svētki un konkursi. Jo daudzi ir pieņēmuši īsteno ticību un dzīvo kā labie ļaudis.

Visi atkal jautājoši lūkojās uz Doroteju, it kā no viņas kaut ko gaidītu, bet meitene klusēja.

– Labi jau labi, – sieviete beidzot noteica, – ja negribi, vari neko par sevi nestāstīt. Mēs esam ceļojoši mākslinieki. Reku šeku mans vīrs Frederiks, – sieviete norādīja uz pajūga vadītāju, – ir trubadūrs.

– Tētis var sacerēt dziesmu par visu, kas ienāk prātā. Redzēsi, viņš arī par tevi sacerēs, – jaunākais un slaidākais no abiem puišiem aizrautīgi piebilda.

– Tas ir Džulians, mūsu jaunākais dēls, viņi abi ar Džeromu ir akrobāti. Un es esmu Babeta, šo abu negantnieku māte. – Sieviete aši uzsita dēliem pa pieri. Es visu šeit kārtoju un sarunāju, gatavoju maltītes, uzklausu bēdu stāstus. – Viņa iesmējās.

– Tas tiesa, – arī Frederiks nosmēja, – bez Babetas mēs būtu pagalam.

– Un kā lai dēvējam tevi? – sieviete jautāja, bet pārējie saspringti raudzījās uz Doroteju.

Viņa padomāja un beidzot teica:

– Esmu Sīriuss.